

FOREST4EU

Connecting forestry and agroforestry partnerships across Europe

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
SLOVENIAN FORESTRY INSTITUTE

SOLUTOPUS

cese for

ANSUB

Regione Toscana

CNPF
Centre National de la Propriété Forestière

Centar kompetencija d.o.o.
za istraživanje i razvoj

Steinbeis
Europa Zentrum
Enabling Innovation in Europe

BOSCAT

CIÊNCIAS
ULISBOA
Faculdade de Ciências da Universidade de Lisboa

EFI

eta florence
renewable
energies

LWF

FCIÊNCIAS

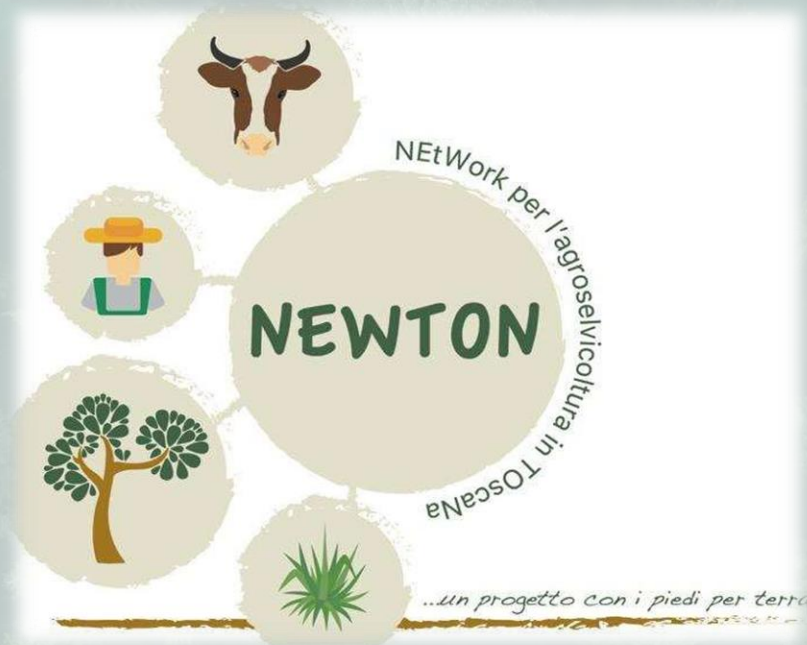
USC
UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Funded by
the European Union

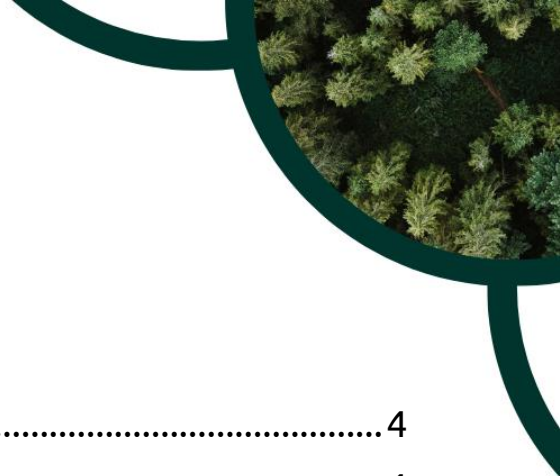
Funded by the European Union (Grant n. 101086216). Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or REA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Operational Group (OG)

OG funding

Rural development 2014-2020 for
Operational Groups

Index

1. Uvod	4
2. Metodologija	4
3. Zaključci	7
O našem projektu.....	8
Izvori	8

NEWTON – Mreža Operativnih skupina za agrošumarstvo u Toskani: Kriteriji i pokazatelji za certifikaciju održivog upravljanja agrošumarskim sustavom PEFC

Danijela Šarić Bartolović (CEKOM)

Francesca Giannetti, Solaria Anzilotti (University of Florence)

1. Uvod

NEWTON – Mreža Operativnih skupina za agrošumarstvo u Toskani predstavlja inovativnu operativnu skupinu (OS). Glavni cilj rada OS bio je promovirati inovativni sustav za "održivu poljoprivrednu intenzifikaciju" agrošumarstva i njegovih praksi putem participativnog širenja inovativnih tehničkih i znanstvenih znanja među svim dionicima, kako bi se unaprijedili tradicionalni agrošumarski sustavi (ASC) (miješano uzgajanje maslina; Mantino i dr., 2016.) i promovirali inovativni agrošumarski sustavi (srebrni sustavi s policikličkim redovima; Mantino i dr., 2017.). Ovaj cilj postignut je aktivnostima usmjerenim na prijenos znanja te aktivnostima usmjerenim na demonstraciju i širenje inovacija.

2. Metodologija

Specifični ciljevi OS-e bili su:

- stvaranje regionalne mreže znanja za ASC agrošumarske sustave,
- razvoj mreže inovacija temeljenih na studijama slučaja u privatnim i javnim poduzećima,
- širenje znanja i inovacija putem web portala posvećenog ASC agrošumarskim sustavima u Toskani (www.gonewton.it) i

- identifikacija inovativnih strategija za valorizaciju agrošumarske i agro-silvikulturalne proizvodnje.

Prijenos znanja proveden je kroz mrežu poljoprivrednika i dionika, temeljenu na participativnom pristupu i korištenju interaktivnih informacijskih alata kao što su web-GIS portal i gamifikacijski alati/tehnike za učenje. Nadalje, prijenos znanja podržan je implementacijom alata za obuku kao što su seminari, sastanci, tečajevi i studijska putovanja te konačno uspostavom prve Agrošumarske škole.

Aktivnosti u poljoprivrednim i šumarskim poduzećima koje je provodila PEFC Italia (partner OG Newton projekta), igrale su važnu ulogu u priznavanju napora NEWTON-a. Inovacije koje je predložila PEFC Italia odnosile su se na ekonomske, ekološke i društvene sfere agrošumarskih poduzeća. Ovi segmenti mogu se postići implementacijom sustava s nižim emisijama stakleničkih plinova, očuvanjem bioraznolikosti i plodnosti tla, većom stabilnošću i većom dodanom vrijednošću na tržištu, istovremeno imajući proizvode s certifikatom održivosti; sve su to pitanja koja spadaju u članstvo certifikacijskih shema. Prijenos ovih inovacija odvijao se kroz izravnu komunikaciju s partnerskim poduzećima projekta o kvaliteti i količini proizvoda proizašlih iz njihovog upravljanja koji su potencijalno predmet certifikacije. Za poduzeća koja ne sudjeluju u projektu, inovacije koje proizlaze iz projekta pretočit će se u Standard "Održivo upravljanje agrošumarskim sustavom" prilagođen i usavršen u poduzećima projekta GO-NEWTON te ponovljiv u drugim regionalnim i nacionalnim kontekstima.

PEFC Italia analizirala je podatke o sljedivosti i održivosti agro-silvikulturalne proizvodnje i povezanih transformacija provedenih od strane partnerskih poduzeća (CIRAA Pisa). Vrijeme je posvećeno analizi podataka koje su dostavila poduzeća, a paralelno, provedena je identifikacija vrste certifikabilnih proizvoda proizašlih iz poljoprivredne, stočarske, šumarske i agrošumarske komponente, kao i identifikacija certifikacijskih shema koje se potencijalno mogu implementirati kako bi se osigurala održivost i sljedivost identificiranih proizvoda.

Za provedbu ovih aktivnosti bilo je ključno identificirati procesne ili produktne certifikacijske standarde koji imaju nacionalnu vrijednost, znajući da su neki prepoznati i na globalnoj razini (kao što su ISO standardi ili PEFC-

FSC standardi, Global Gap, BRC itd.). U studiji provedenoj u partnerskim poduzećima identificirano je 48 proizvoda ili kategorija proizvoda i 13 transformiranih i obrađenih proizvoda. Ovi 61 proizvod potencijalno je predmet certifikacije (i kvalitete i proizvoda, ali i etike i održivosti) koja ima prepoznatljivost certifikata na talijanskoj, europskoj ili globalnoj razini.

Konačni rezultat je 35 certifikacijskih shema primjenjivih na međunarodnoj razini za 61 proizvod i prerađene proizvode partnerskih poduzeća projekta NEWTON.

Tijekom provedbe projekta, kao dopunska i u početku nepredviđena aktivnost, razna referentna certifikacijska tijela u nacionalnom sektoru bila su uključena za validaciju podataka i tipa certifikacije koji je prvotno identificirala PEFC Italia. Uključivanje je bilo posljedica dobivanja pozitivnih povratnih informacija od stručnjaka konzultiranih u vezi s metodologijom i tržišnom konzistentnošću certifikacija koje je prvotno identificirala PEFC Italia. Za ovo istraživanje, PEFC Italia je inicijalno koristila online platformu (<https://sustainabilitymap.org>) sposobnu za simultano analiziranje različitih procesa i zahtjeva raznih identificiranih certifikacijskih standarda prikladnih za globalno izvještavanje za svaki proizvod/kategoriju proizvoda.

Za aktivnost "Primjena unutarnjih provjera (audita) za integraciju različitih certifikacijskih standarda u OG poduzećima" PEFC Italia, unutar procesa izrade standarda certifikacije "Održivo upravljanje agrošumarstvom" usko povezanog s projektom NEWTON, organizirala je i provela sedam službenih online sastanaka tijekom cijelog procesa pisanja standarda, uključujući dvadeset i dvije institucije i organizacije koje predstavljaju agrošumarski sektor u Italiji kroz 38 aktivnih sudionika u procesu, uključujući istraživače i partnerske tvrtke projekta NEWTON. Ovi sastanci posvećeni temi agrošumarstva u Italiji vidjeli su primjenu zahtjeva koje je izdalo međunarodno PEFC, prevedene i diskutirane s stručnjacima koji su sudjelovali u Forumu, te nacionalnog zakonodavstva, obrađujući kao studije slučaja posebno sustave upravljanja partnerskih poduzeća projekta NEWTON.

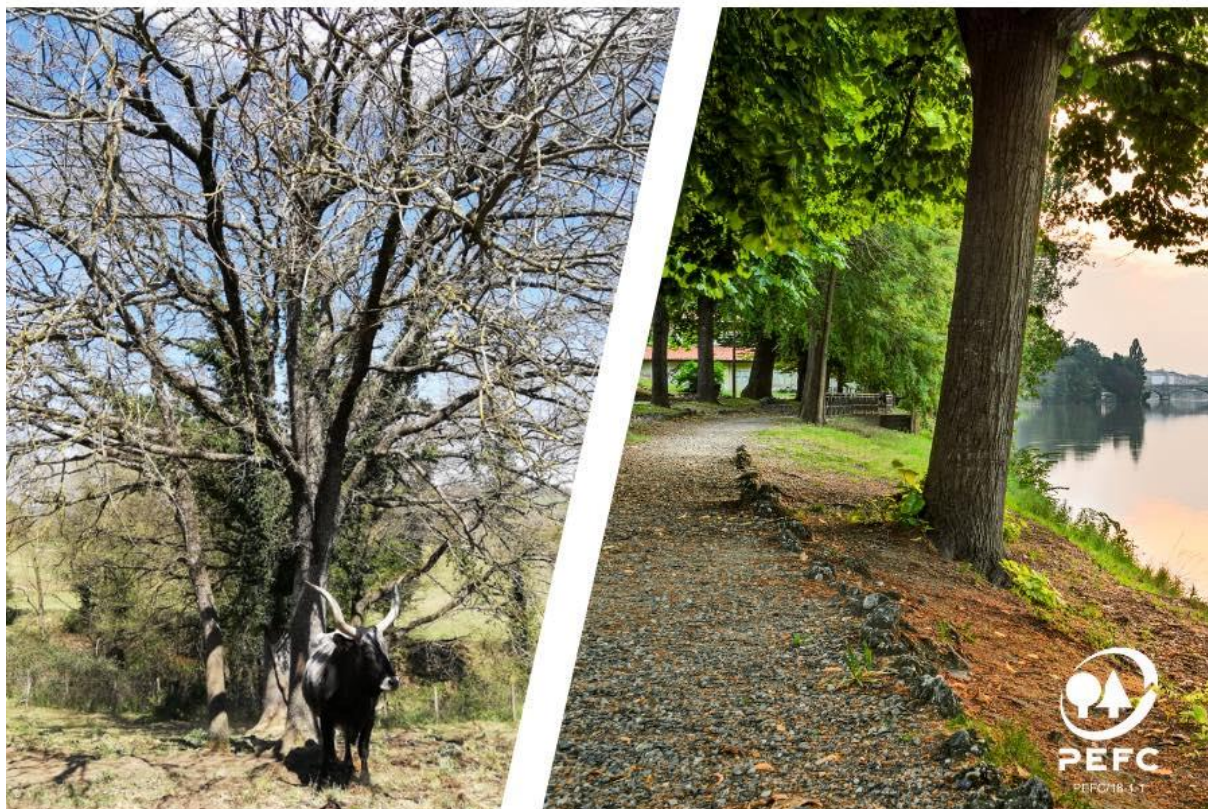
PEFC Italia provela je pilot testove za standard održivog upravljanja agrošumarskim sustavom (PEFC ITA 1001-5) u jesen 2022. koji su omogućili tehničarima poduzeća analizu smjernica i pokazatelja uspostavljenih tijekom procesa izrade standarda, ističući teškoće primjene nekih i poboljšanje

drugih. Iskustvo i znanje stečeno tijekom projekta bit će regionalno i nacionalno preneseno kroz dokument lako primjenjiv u bilo kojem poduzeću za certifikaciju proizvoda koji proizlaze iz održivog agrošumarskog upravljanja.

Ekonomski učinci bit će vidljivi u poduzećima spremnim ulagati u certifikaciju proizvoda koji potječu iz agro-šumsko-pastoralnih sustava ili kroz certifikaciju održivog upravljanja agrošumarskim sustavom prema PEFC Italia shemi, što bi u oba slučaja omogućilo pristup tržištu s certifikacijama sljedivosti proizvoda i sustava, dajući krajnjem potrošaču jamstvo ispravnog upravljanja sustavom poduzeća. Kao posljedica ekonomskih reperkusija, certifikacije proizvoda i sustava imat će utjecaj na poduzeća koja su opreznija i koja poštuju obvezne ekološke zahtjeve koje zahtijevaju certifikacijske sheme, implementirajući korporativnu održivost u društvenim i ekološkim terminima i otvarajući se novim tržišnim kanalima.

3. Zaključci

Projekt GO-NEWTON doprinio je temeljnim pitanjima prvog sustava certificiranja agrošumarstva u Europi, i jednog od prvih u svijetu, dostupnog već od ožujka 2023. i primjenjivog na akreditiran način u prvim mjesecima 2024.

O našem projektu

Obzor Europa projekt FOREST4EU (<https://www.forest4eu.eu/>) ima za cilj povezivanje postojećih operativnih skupina iz različitih zemalja diljem Europe (Španjolska, Portugal, Italija, Francuska, Austrija, Slovenija, Latvija, Švedska, Nizozemska, Njemačka) kako bi se potaknula razmjena znanja i iskustava u inovativnim pristupima provedenim u šumarstvu i agrošumarstvu. NEWTON - Operativna mrežna skupina za agrošumarstvo u Toskani jedan je od tih primjernih inovativnih OG-ova.

Izvori

- <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/find-connect/projects/network-l%E2%80%99agroselvicoltura-toscana-newton.html>

- <https://gonewton.it/>
- <https://www.facebook.com/people/Newton-Agroforestry-Network-in-Tuscany/100045126715220/>
- https://eu-cap-network.ec.europa.eu/projects/agroforestry-network-tuscany-newton_de

Završno tehničko izvješće NEWTON - NETWork per l'agroselvicoltura in TOscaNa

- <https://www.innovarurale.it/it/pei-agri/gruppi-operativi/bancadati-go-pei/network-lagroselvicoltura-toscana>

Contacts

francesca.giannetti@unifi.it

bartolovic@cekom.hr

FOREST4EU

Funded by
the European Union

Funded by the European Union (Grant n. 101086216). Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or REA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

 forest4eu.eu

 FOREST4EU Project

 FOREST4EU Project

 info@forest4eu.eu